

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36000326	CEIP Plurilingüe Montemogos	Bueu	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Relixión Católica	4º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	13
4.2. Materiais e recursos didácticos	13
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	14
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	14
6. Medidas de atención á diversidade	15
7.1. Concreción dos elementos transversais	16
7.2. Actividades complementarias	17
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	18
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	19
9. Outros apartados	20

1. Introducción

A Ensinanza da relixión na escola é un dereito dos pais, recoñecido pola Declaración Universal dos dereitos humanos, a Constitución española, o texto da Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 do 03 de maio, de Educación, a Lei Orgánica 8/ 2013 do 09 de decembro para a Mellora da Calidade Educativa e a Resolución do 21 de xuño de 2022 pola que se publica o currículo de ensinanza da Relixión Católica de Educación Infantil e Educación Primaria (BOE 24 xuño 2022).

Segundo estas leis, traballárase para que o alumno chegue a conseguir un coñecemento obxectivo do feito relixioso en xeral, e da tradición cristiá en particular tendo en conta as características psicolóxicas, madurez intelectual, as etapas evolutivas pola que atravesese o alumno en cada un dos cursos, as finalidades educativas do centro e as súas directrices.

Esta programación vai dirixida ó alumnado do 4º curso de primaria dos que asisten á presente materia un total de 04 alumnos do CEIP Montemogos, parroquia de Beluso, concello de Bueu, unha vila mariñeira con ampla tradición relixiosa onde se celebran especialmente as festividades da Virxe do Carme, San Martiño e a Asunción de María.

Son nenos con moita curiosidade aos que lles gusta moito a lectura, os traballos colaborativos e as TIC.

A Ensinanza da Relixión Católica contemplará o fenómeno relixioso nas súas dimensións cultural e histórica, humanizadora e ético-moral e impartirase nunha aula habilitada para tal fin, que conta con encerado dixital, ordenador e proxector.

Constará dunha sesión semanal de 50 minutos segundo horario do centro e como lingua vehicular empregaremos o galego.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir, identificar e expresar os elementos cruce da dignidade e a identidade persoal en situacións vitais próximas, a través de biografías inspiradoras e relatos bíblicos de alcance antropolóxico, para ir conformando a propia identidade e as súas relacións con autonomía, responsabilidade e empatía.	1-3			1-4	1-2-5		2-3	3
OBX2 - Descubrir, recoñecer e estimar a dimensión socioemocional expresada na participación en diferentes estruturas de pertenza, desenvolvendo destrezas e actitudes sociais tendo en conta algúns principios xerais da ética cristiá, para a mellora da convivencia e a sustentabilidade do planeta.	2-5	3	5	3	3	1-2-4	1	
OBX3 - Identificar e interpretar as situacións que prexudican ou melloran a boa convivencia, analizándoas coas claves persoais e sociais da proposta cristiá, para fomentar o crecemento moral, a cooperación cos demais e o desenvolvemento de valores orientados ao ben común.	1-5		3	1	3	3-4	1	3
OBX4 - Comprender e admirar o patrimonio cultural nalgunhas das súas expresións máis significativas, gozando da súa contemplación, analizando o universo simbólico e vital que transmiten, para valorar a propia identidade cultural, promover o diálogo intercultural e xerar creacións artísticas.	4	3		2-3		3		1-2-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Explorar, desenvolver e apreciar a propia interioridade e experiencia espiritual, recoñecendo nas propias emocións, afectos, símbolos e crenzas, coñecendo a experiencia de personaxes relevantes da tradición xudeu cristián e doutras relixións, para favorecer o autoconhecimento persoal, entender as vivencias dos outros e promover o diálogo e o respecto entre as diferentes tradicións relixiosas.	1				1-3-5	3	2	1-3
OBX6 - Comprender os contidos básicos do cristianismo, valorando a súa contribución á sociedade, para dispoñer dunha síntese persoal que permita dialogar, desde a propia identidade social e cultural, con outras tradicións relixiosas e áreas de coñecemento.	2-3		4	1	4-5	1-4	3	1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A gran promesa de Deus.	As promesas na Biblia: as promesas de Deus. Os profetas. A confianza.	17	6	X		
2	Impórtasme ti, ti e ti.	Xesús rompe os esquemas: a persoa é o primeiro. xesús e as persoas do seu tempo. O respecto.	17	6	X		
3	Perdoa e sé feliz.	Pedir perdón e perdoar. Xesús e o perdón. A paz.	17	6		X	
4	Teño unha misión.	Os cristiáns temos unha misión. Os doce apóstolos. O compromiso.	17	6		X	
5	Celebramos a nosa fe.	A Igrexa celebra a fe e o encontro con Cristo. Tradicións relixiosas e tempos litúrxicos. A honestidade.	16	6			X
6	Unha Igrexa viva.	A Igrexa é a gran familia de Deus e sempre está en movemento. A solidariedade.	16	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A gran promesa de Deus.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e expresar a través de composicións orais, escritas e artísticas os elementos crave da dignidade e a identidade persoal, relacionándoas con diferentes situacións vitais, tendo en conta biografías e relatos bíblicos de vocación e misión.	É quen de destacar na composición dun cadro os personaxes bíblicos protagonistas e relacionalo con algunha acción ou narración identificativa súa.	PE	34
CA1.12 - Valorar a Igrexa como comunidade que continuou coa misión de Xesús resucitado, desde as primeiras comunidades cristiás ata a actualidade, recoñecendo as súas celebracións, tradicións e contribucións sociais.	Valora a Igrexa como comunidade que ten a misión de descubrirmos a Xesús nas celebracións, tradicións e contribucións á sociedade.		
CA1.3 - Adquirir destrezas e habilidades sociais que potencien a súa inclusión no grupo e contornas culturais próximos, a través da lectura de pasaxes bíblicas do Novo Testamento e a análise de comportamentos de coidado, responsabilidade, solidariedade e perdón.	Tenta adquirir destrezas e habilidades sociais axeitadas para mellorar a súa inclusión nos grupos da clase, analizando comportamentos de coidado, solidariedade...	TI	66
CA1.7 - Admirar diferentes expresións do patrimonio cultural e da relixiosidade popular, recoñecendo a súa beleza e o seu significado relixioso e a súa vinculación con textos bíblicos, valorando a súa achega á identidade cultural.	Dálle aprecio a expresións artísticas do patrimonio relixioso popular da súa contorna, valorando a súa achega á identidade do lugar.		
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	Identifica os silencios como momentos de calma e tranquilidade coma os axeitados para pensar e rezar, como fixo Xesús.		
CA1.11 - Comprender a importancia da alianza de Deus co pobo de Israel que ten a súa continuación en Xesucristo, e as súas achegas sociais e culturais na historia.	Mantén actitudes de respecto cara as achegas sociais e culturais cristiás e mesmo de outras relixións.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - A centralidade da persoa na mensaxe cristiá. - A dignidade do ser humano. - A importancia da familia e a comunidade como fonte de felicidade. - As relacións cos outros como oportunidade de autoconecemento e crecemento persoal. - Toma de conciencia da experiencia persoal e do modo de relacionarnos cos demais e con Deus. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes. - A importancia da alianza de Deus co pobo de Israel. - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - O coidado da contorna natural e social como casa común. - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade. - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.

UD	Título da UD	Duración
2	Impórtasme ti, ti e ti.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Apreciar as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal, tomando como punto de partida os relatos sobre a comunidade de Xesús de Nazaret, os Apóstolos e a Igrexa, asumindo responsabilidades no coidado das persoas e do planeta.	Agradece o tempo compartido e aprecia as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal.	PE	30
CA1.5 - Colaborar e promover cos demais a análise de situacións que prexudican ou melloran a convivencia e a posta en marcha de accións responsables que favorezan a construción dun mundo máis equitativo e inclusivo.	Promove cos demais situacións que melloran a convivencia e accións responsables que favorecen a construción dun mundo máis inclusivo e equitativo.		
CA1.2 - Desenvolver sensibilidade sobre o valor da vida e da igual dignidade do ser humano, e o seu papel no coidado da natureza, tomando como modelo personaxes bíblicos e da tradición cristiá.	Valora os xestos de coidado en prol da dignidade da vida das persoas e é consciente da súa importancia no coidado e protección dos animais e da natureza.	TI	70
CA1.7 - Admirar diferentes expresións do patrimonio cultural e da relixiosidade popular, recoñecendo a súa beleza e o seu significado relixioso e a súa vinculación con textos bíblicos, valorando a súa achega á identidade cultural.	Dálle aprecio a expresións artísticas do patrimonio relixioso popular da súa contorna, valorando a súa achega á identidade do lugar.		
CA1.8 - Observar nas celebracións litúrxicas, os espazos sacros e os sacramentos da Igrexa elementos esenciais do cristianismo, poñéndoos en relación coa vida de Xesús e a tradición da Igrexa.	Comenta o que mais interese lle provoca das celebracións litúrxicas ás que asiste e se tivo a oportunidade de ver a aplicación de algún sacramento.		
CA1.9 - Recoñecer e valorar o encontro cos demais como oportunidade para o desenvolvemento da propia interioridade, tendo como referencia os encontros de Xesús de Nazaret.	Aproveita o encontro cos demais como oportunidade para a corrección da súa propia personalidade e desenvolvemento dos valores que nos ensinou Xesús.		
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	Identifica os silencios como momentos de calma e tranquilidade coma os axeitados para pensar e rezar, como fixo Xesús.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá.
- A centralidade da persoa na mensaxe cristiá.
- A dignidade do ser humano.
- A importancia da familia e a comunidade como fonte de felicidade.
- As relacións cos outros como oportunidade de autocoñecemento e crecemento persoal.
- Toma de conciencia da experiencia persoal e do modo de relacionarnos cos demais e con Deus.
- Cosmovisións, tradición cristiá e cultura.
- Identificación de diversos símbolos e tradicións relixiosas, en torno ao calendario litúrxico e os sacramentos.
- Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes.
- Xesús anuncia o Reino de Deus: fraternidade e misericordia.
- Aprecio da importancia de vivir a fe en comunidade para a persoa crente.
- Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural.
- Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común.
- O coidado da contorna natural e social como casa común.
- A proposta moral cristiá para a vida en sociedade.
- Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.
- Actitudes de respecto e inclusión para crear contornas de convivencia intercultural.

UD	Título da UD	Duración
3	Perdoa e sé feliz.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Apreciar as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal, tomando como punto de partida os relatos sobre a comunidade de Xesús de Nazaret, os Apóstolos e a Igrexa, asumindo responsabilidades no coidado das persoas e do planeta.	Agradece o tempo compartido e aprecia as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal.	PE	40
CA1.6 - Distinguir algúns dos valores propios do cristianismo e a súa presentación en pasaxes dos evanxeos, para aplicar a cooperación e a mediación, a resolución pacífica de conflitos e a construción do ben común en situacións próximas.	Indica algúns valores propios do cristianismo para aplicar a cooperación, resolución pacífica de conflitos e a construción do ben de todos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e expresar a través de composicións orais, escritas e artísticas os elementos crave da dignidade e a identidade persoal, relacionándoas con diferentes situacións vitais, tendo en conta biografías e relatos bíblicos de vocación e misión.	É quen de destacar na composición dun cadro os personaxes bíblicos protagonistas e relacionalo con algunha acción ou narración identificativa súa.	TI	60
CA1.7 - Admirar diferentes expresións do patrimonio cultural e da relixiosidade popular, recoñecendo a súa beleza e o seu significado relixioso e a súa vinculación con textos bíblicos, valorando a súa achega á identidade cultural.	Dálle aprecio a expresións artísticas do patrimonio relixioso popular da súa contorna, valorando a súa achega á identidade do lugar.		
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	Identifica os silencios como momentos de calma e tranquilidade coma os axeitados para pensar e rezar, como fixo Xesús.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - A centralidade da persoa na mensaxe cristiá. - A dignidade do ser humano. - Técnicas de mediación para a resolución pacífica de conflitos á luz do Evanxeo. - As relacións cos outros como oportunidade de autoconecemento e crecemento persoal. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes. - A relación de Xesús coas persoas do seu tempo. - Xesús anuncia o Reino de Deus: fraternidade e misericordia. - A importancia do perdón para a construción de relacións sociais sólidas, solidarias e fraternas. O sacramento da reconciliación. - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - O coidado da contorna natural e social como casa común. - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade. - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.

UD	Título da UD	Duración
4	Teño unha misión.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Distinguir algúns dos valores propios do cristianismo e a súa presentación en pasaxes dos evanxeos, para aplicar a cooperación e a mediación, a resolución pacífica de conflitos e a construción do ben común en situacións próximas.	Indica algúns valores propios do cristianismo para aplicar a cooperación, resolución pacífica de conflitos e a construción do ben de todos.	PE	30
CA1.12 - Valorar a Igrexa como comunidade que continuou coa misión de Xesús resucitado, desde as primeiras comunidades cristiás ata a actualidade, recoñecendo as súas celebracións, tradicións e contribucións sociais.	Valora a Igrexa como comunidade que ten a misión de descubrirmos a Xesús nas celebracións, tradicións e contribucións á sociedade.		
CA1.2 - Desenvolver sensibilidade sobre o valor da vida e da igual dignidade do ser humano, e o seu papel no coidado da natureza, tomando como modelo personaxes bíblicos e da tradición cristiá.	Valora os xestos de coidado en prol da dignidade da vida das persoas e é consciente da súa importancia no coidado e protección dos animais e da natureza.	TI	70
CA1.4 - Apreciar as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal, tomando como punto de partida os relatos sobre a comunidade de Xesús de Nazaret, os Apóstolos e a Igrexa, asumindo responsabilidades no coidado das persoas e do planeta.	Agradece o tempo compartido e aprecia as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal.		
CA1.7 - Admirar diferentes expresións do patrimonio cultural e da relixiosidade popular, recoñecendo a súa beleza e o seu significado relixioso e a súa vinculación con textos bíblicos, valorando a súa achega á identidade cultural.	Dálle aprecio a expresións artísticas do patrimonio relixioso popular da súa contorna, valorando a súa achega á identidade do lugar.		
CA1.8 - Observar nas celebracións litúrxicas, os espazos sacros e os sacramentos da Igrexa elementos esenciais do cristianismo, poñéndoo en relación coa vida de Xesús e a tradición da Igrexa.	Comenta o que mais interese lle provoca das celebracións litúrxicas ás que asiste e se tivo a oportunidade de ver a aplicación de algún sacramento.		
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	Identifica os silencios como momentos de calma e tranquilidade coma os axeitados para pensar e rezar, como fixo Xesús.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - A centralidade da persoa na mensaxe cristiá. - A dignidade do ser humano. - A importancia da familia e a comunidade como fonte de felicidade. - As relacións cos outros como oportunidade de autoconecemento e crecemento persoal. - Toma de conciencia da experiencia persoal e do modo de relacionarnos cos demais e con Deus. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Identificación de diversos símbolos e tradicións relixiosas, en torno ao calendario litúrxico e os sacramentos. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A relación de Xesús coas persoas do seu tempo. - Relatos bíblicos que describen a vida de Xesús de Nazaret cos Apóstolos e as primeiras comunidades cristiás. - Aprecio da importancia de vivir a fe en comunidade para a persoa crente. - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - O coidado da contorna natural e social como casa común. - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade. - Hábitos e actividades para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sostible á luz da ética cristiá. - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.

UD	Título da UD	Duración
5	Celebramos a nosa fe.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir destrezas e habilidades sociais que potencien a súa inclusión no grupo e contornas culturais próximos, a través da lectura de pasaxes bíblicas do Novo Testamento e a análise de comportamentos de coidado, responsabilidade, solidariedade e perdón.	Tenta adquirir destrezas e habilidades sociais axeitadas para mellorar a súa inclusión nos grupos da clase, analizando comportamentos de coidado, solidariedade...	PE	40
CA1.8 - Observar nas celebracións litúrxicas, os espazos sacros e os sacramentos da Igrexa elementos esenciais do cristianismo, poñéndoos en relación coa vida de Xesús e a tradición da Igrexa.	Comenta o que mais interese lle provoca das celebracións litúrxicas ás que asiste e se tivo a oportunidade de ver a aplicación de algún sacramento.		
CA1.4 - Apreciar as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal, tomando como punto de partida os relatos sobre a comunidade de Xesús de Nazaret, os Apóstolos e a Igrexa, asumindo responsabilidades no coidado das persoas e do planeta.	Agradece o tempo compartido e aprecia as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal.	TI	60
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	Identifica os silencios como momentos de calma e tranquilidade coma os axeitados para pensar e rezar, como fixo Xesús.		
CA1.12 - Valorar a Igrexa como comunidade que continuou coa misión de Xesús resucitado, desde as primeiras comunidades cristiás ata a actualidade, recoñecendo as súas celebracións, tradicións e contribucións sociais.	Valora a Igrexa como comunidade que ten a misión de descubrirmos a Xesús nas celebracións, tradicións e contribucións á sociedade.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá.
- A centralidade da persoa na mensaxe cristiá.
- A dignidade do ser humano.
- A importancia da familia e a comunidade como fonte de felicidade.
- Cosmovisións, tradición cristiá e cultura.
- Identificación de diversos símbolos e tradicións relixiosas, en torno ao calendario litúrxico e os sacramentos.
- Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes.
- Antigo e Novo Testamento.
- A Igrexa, Pobo de Deus, como comunidade que vive e celebra. O sacramento da Eucaristía.
- Aprecio da importancia de vivir a fe en comunidade para a persoa crente.
- Valor cultural e artístico do patrimonio da diocese.
- Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común.
- O coidado da contorna natural e social como casa común.
- A proposta moral cristiá para a vida en sociedade.
- Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.

UD	Título da UD	Duración
6	Unha Igrexa viva.	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Colaborar e promover cos demais a análise de situacións que prexudican ou melloran a convivencia e a posta en marcha de accións responsables que favorezan a construción dun mundo máis equitativo e inclusivo.	Promove cos demais situacións que melloran a convivencia e accións responsables que favorecen a construción dun mundo máis inclusivo e equitativo.	PE	34
CA1.12 - Valorar a Igrexa como comunidade que continuou coa misión de Xesús resucitado, desde as primeiras comunidades cristiás ata a actualidade, recoñecendo as súas celebracións, tradicións e contribucións sociais.	Valora a Igrexa como comunidade que ten a misión de descubrirmos a Xesús nas celebracións, tradicións e contribucións á sociedade.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e expresar a través de composicións orais, escritas e artísticas os elementos cruce da dignidade e a identidade persoal, relacionándoas con diferentes situacións vitais, tendo en conta biografías e relatos bíblicos de vocación e misión.	É quen de destacar na composición dun cadro os personaxes bíblicos protagonistas e relacionalo con algunha acción ou narración identificativa súa.	TI	66
CA1.4 - Apreciar as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal, tomando como punto de partida os relatos sobre a comunidade de Xesús de Nazaret, os Apóstolos e a Igrexa, asumindo responsabilidades no coidado das persoas e do planeta.	Agradece o tempo compartido e aprecia as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal.		
CA1.7 - Admirar diferentes expresións do patrimonio cultural e da relixiosidade popular, recoñecendo a súa beleza e o seu significado relixioso e a súa vinculación con textos bíblicos, valorando a súa achega á identidade cultural.	Dálle aprecio a expresións artísticas do patrimonio relixioso popular da súa contorna, valorando a súa achega á identidade do lugar.		
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconhecimento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	Identifica os silencios como momentos de calma e tranquilidade coma os axeitados para pensar e rezar, como fixo Xesús.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - A centralidade da persoa na mensaxe cristiá. - Relatos bíblicos de vocación e misión. - A importancia da familia e a comunidade como fonte de felicidade. - As relacións cos outros como oportunidade de autoconhecimento e crecemento persoal. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes. - María, Nai da Igrexa. - A Igrexa, Pobo de Deus, como comunidade que vive e celebra. O sacramento da Eucaristía. - Aprecio da importancia de vivir a fe en comunidade para a persoa crente. - Tipos de oración: características e diferenzas. - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - O coidado da contorna natural e social como casa común. - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade. - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.

Contidos

- Unha mirada cristiá á realidade: a toma de conciencia das situacións sociais inxustas.
- Proxectos de servizo e solidariedade promovidos pola Igrexa.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Os plantexamentos metodolóxicos desta área fundaméntanse, globalmente, na atención personalizada ó alumnado, na diversidade de actividades, estratexias, recursos e outros métodos didácticos; no coidado do desenrolo emocional e cognitivo do alumnado respectando o seu ritmo evolutivo; no aprendizaxe individualizado e cooperativo; na relación dos aprendizaxes co entorno, nun enfoque competencial orientado á acción, o emprendemento e a aplicación dos saberes.

Será necesario ter en conta as condicións persoais, sociais e culturais de todos os nenos e nenas, para detectar necesidades específicas e propoñer accións de reforzo ou ampliación flexibilizando os procesos e garantindo a inclusión de todo o alumnado.

Promoverase o protagonismo do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe. Algúns dos pasos a seguir nas secuencias de aprendizaxe son:

- Partir da experiencia concreta do alumno e a alumna, e da súa realidade persoal, familiar, social e cultural.
- Identificar e formular con pensamento autónomo os interrogantes e cuestións que suscitan estas situacións.
- Buscar, analizar e contrastar as experiencias e interrogantes con fontes bíblicas, o patrimonio artístico e outras referencias eclesiais.
- Elaborar respostas persoais e sociais dende a liberdade individual con pleno respecto ás ideas dos demais, contrastadas cos principios éticos do cristianismo.
- Dialogar con outras visións do mundo, para a construción da convivencia e o ben común.
- Comunicar con asertividade e empatía as ideas e crenzas propias utilizando con creatividade diversas linguaxes.
- Aplicar este proceso formativo na construción da identidade persoal como preparación para o aprendizaxe para toda a vida.

A metodoloxía neste grupo será activa e participativa favorecendo o traballo individual e cooperativo, así como o logro dos obxectivos e das competencias correspondentes.

A clase será o lugar onde se produce o proceso de ensino e tamén o de aprendizaxe a través dunha metodoloxía cooperativa que permita ao alumnado sentirse activo, formar parte dun equipo e ter unha escola inclusiva, onde se favorezan medios conducentes a reducir as condutas disruptivas.

Potenciarase principalmente a boa relación entre os alumnos, a amizade e a tolerancia, a adquisición de aprendizaxes significativas e a educación en valores - principalmente relacionados co respecto cara á natureza, ás demais persoas e a un mesmo -, poñendo ós nenos en contacto con realidades que estimulen o seu crecemento e que constitúen os pilares básicos dunha sociedade cívica e democrática á luz do Evanxeo.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador de aula con conexión a internet.
Pizarra dixital.
Proxector.
Libro de texto.
Caderno de traballo.

Biblias ilustradas infantís.
Láminas específicas.
Xogos didácticos.
Fichas de traballo.
Material funxible e manipulable para a elaboración de murais e producións plásticas (diferentes tipos de papel, pinturas, etc).
Biblioteca de centro.

Os materiais e recursos educativos estarán relacionados cos obxectivos e contidos educativos establecidos, coas características do alumnado permitindo o acceso a todos os compoñentes do grupo e axustándose ao desenvolvemento da personalidade en cada un dos momentos significativos.

Os recursos e materiais empregados serán o mais variados e enriquecedores posible, dando sempre prioridade ao uso de recursos propios do seu entorno cotiá, e por tanto mais significativos para os nenos e nenas.

Contamos na aula con ordenador e pantalla dixital, polo que traballaremos co visionado de anacos de diferentes películas e vídeos e coa escoita de panxoliñas e outras cancións actuais para tratar temas relacionados cos valores estudados na materia.

Ademais empregaremos habitualmente láminas, cómics, mapas conceptuais, libros de texto, Biblias ilustradas infantís, instrumentos e materiais manipulables.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao comezo do curso preciso partir dos coñecementos previos que ten o meu alumnado e válome da avaliación inicial para determinar o nivel de coñecementos previos e o grao de desenvolvemento das competencias básicas en cada neno/a.

A avaliación inicial ao principio de cada curso, fareina con actividades lúdicas moi sinxeliñas, en concreto, con xogos de mesa e con actividades on line na PDI. Como principal instrumento de avaliación empregarei a observación directa e non realizarei probas específicas.

Terá carácter informativo e será o referente para o desenvolvemento do currículo, así como para adoptar as medidas de apoio, reforzo en alumnado con necesidades de atención mais específicas, e de recuperación, que considere mais oportunas para cada alumno/a.

E, ao comezo de cada Unidade Didáctica, aproveitarei para facer unha proba inicial para valorar os coñecementos previos dos que partimos, mediante diálogo e a través de preguntas abertas, aproveitando algunha actividade de presentación divertida e motivadora.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	17	17	17	17	16	16	100
Proba escrita	34	30	40	30	40	34	35
Táboa de indicadores	66	70	60	70	60	66	65

Criterios de cualificación:

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado será continua, formativa e integradora.

A avaliación continua: lévase a cabo día a día, tanto de maneira global, da marcha da clase como individualizada, mediante os instrumentos: observación das actitudes dos alumnos/as, habilidades e destrezas adquiridas, traballo de clase, seguimento do caderno, e algunha proba obxectiva. Servirá para ver se acadan obxectivos e competencias previstos e ademais para comprobar se se segue co tema ou hai que retomar aspectos que non quedan claros.

Os criterios de cualificación son os instrumentos que se utilizan para obter o resultado da cualificación do alumnado nunha determinada avaliación.

Estes instrumentos permitiránme recoller información relevante sobre os resultados de aprendizaxe e en base aos seguintes criterios de cualificación:

a) Traballo do currículo.....	40%
b) Participa nas actividades da aula.....	30%
c) Remata as tarefas e fainas con limpeza.....	20%
d) Respecta as normas da clase.....	10%

Cos resultados obtidos dos instrumentos que medimos na avaliación asignarase unha cualificación.

O método de avaliación será o de avaliación continua como xa comentei con anterioridade, onde o alumno/a se avalía constantemente. Desta avaliación xurdirán as diferentes cualificacións por trimestre e a final.

Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de Insuficiente para as cualificacións negativas, Suficiente, Ben, Notable ou Sobresaínte para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles unha cualificación numérica nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias: Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4. Suficiente: 5. Ben: 6. Notable: 7 ou 8. Sobresaínte: 9 ou 10.

Criterios de recuperación:

Ter conseguidos nun grado mínimo o 50% dos criterios de avaliación do nivel.

O alumnado que precise recuperar, recibirá os apoios necesarios para recuperar as aprendizaxes que non alcanzase con pautas que faciliten a recuperación e o progreso na aprendizaxe, con xogos mais manipulativos, actividades lúdicas na PDI, tablet, app da Biblia...con propostas sinxelas de reforzo...

Tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para atender o desfase curricular ou as dificultades de aprendizaxe do alumno ou alumna, solicitaréi axuda ao equipo de orientación do centro e ao titor/a alumno/a para organizar un plan específico de reforzo para que, durante o resto do curso, poida alcanzar o grao de adquisición das competencias correspondentes.

6. Medidas de atención á diversidade

Seguiremos as directrices que marque o Plan de Atención á diversidade do centro, e traballaremos de acordo co diagnóstico psicopedagóxico en relación co Departamento de Orientación e en sintonía co profesorado de Pedagogía Terapéutica.

As medidas de atención á diversidade que se aplicarán neste nivel basearanse nas necesidades e particularidades propias de cada alumno/a e tendo en conta as características individuais.

Levarase a cabo un seguimento individualizado, non so dos resultados, senón de todo o proceso de adquisición das aprendizaxes comprobando que comprende as instrucións, as leva a cabo de xeito máis ou menos autónomo e o nivel de expectativas non supera en demasía a súa capacidade de evolución na aprendizaxe.

Potenciaremos actitudes de superación e a partir de reforzos positivos iremos tentando superar as dificultades coas que se atope. Tamén tentaremos dotalo de recursos ante o fracaso, o erro e a crítica.

As medidas a adoptar serán entre outras:

- Reforzo positivo e valoración do esforzo.
- Agrupamentos flexibles en función das tarefas propostas.
- Adecuación de actividades aos ritmos de traballo e á capacidade de aprendizaxe, flexibilizando no posible os tempos.
- Secuenciación de actividades.
- Reflexión persoal sobre o proceso da actividade e asunción de responsabilidades.
- Reflexión persoal sobre a propia conduta valorando as posibles consecuencias e comprometéndose a cambiala se é necesario.
- Emprego de xogos educativos e cooperativos.
- Uso de aplicacións informáticas adecuadas ó seu nivel.
- Actividades de recuperación, reforzo e/ou ampliación para acadar os obxectivos propostos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Tolerancia, respecto e compañeirismo.	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Educación para a superación de desigualdades por razón de xénero.	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Igualdade entre homes e mulleres.	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Comunicación audiovisual. TIC e TAC.	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Competencia dixital.	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Educación para o respecto ao medio ambiente. Educación ambiental.	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Fomento da creatividade.	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Educación para a PAZ.	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Comprensión da lectura.	X	X	X	X	X	X
ET.10 - Expresión oral e escrita, positivas.	X	X	X	X	X	X
ET.11 - Fomento do espírito científico.	X	X	X	X	X	X
ET.12 - Fomento do emprendemento.	X	X	X	X	X	X
ET.13 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible.	X	X	X	X	X	X
ET.14 - Educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual.	X	X	X	X	X	X
ET.15 - Educación emocional e en valores.	X	X	X	X	X	X
ET.16 - Educación para o emprego responsable do tempo libre e o lecer.	X			X	X	

Observacións:

A clase de Relixión Católica axuda ó alumnado a medrar na súa autonomía, capacidade de diálogo, desenvolvemento e construción persoal.

Para traballar interdisciplinarmente en todas e cada unha das unidades didácticas en beneficio dunha educación integral e sostible, no currículo LOMLOE destaco os seguintes ELEMENTOS TRANSVERSAIS que serán eixes vertebradores de todo o proceso de e-A:

Ø Educación para a superación de desigualdades por razón de xénero: Igualdade de dereitos e oportunidades entre ambos sexos.

Ø Igualdade mulleres e homes.

Ø Comunicación audiovisual e TIC: Formación para o aprendizaxe e a utilización das novas tecnoloxías da información e da comunicación.

Ø Competencia dixital.

Ø O fomento da creatividade no alumnado.

Ø Educación para o respecto ao medio ambiente. Educación ambiental.

Ø Educación moral e para a PAZ. Durante o curso traballaremos o control da respiración e os momentos de silencio.

Ø Comprensión da lectura. A comprensión lectora, que faremos de xeito cooperativo, porque o esforzo en equipo facilita máis éxitos individuais e favorece a igualdade de oportunidades.

Ø Expresión oral e escrita, positivas.

Ø Se fomentará o espírito científico e o emprendemento.

Ø Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible.

Ø Educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual.

Ø Educación emocional e en valores.

Ø Educación para a utilización responsable do tempo libre e de lecer. Bo emprego do ocio e do tempo libre. Culturalidade.

A área de Relixión Católica é en si unha educación en valores, polo tanto tamén inclúo neste apartado, porque considero importantes traballar en todas as unidades, valores fundamentais coma:

O respecto e compañeirismo, amizade, o amor, a alegría, o perdón, as familias, compartir, axudar, a caridade, a tolerancia, a interculturalidade...

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Montaxe dun Belén.	Montaxe e exposición dun pequeno nacemento na aula ou corredores, como expresión cultural da fe cristiá.			
Xornada de solidariedade no Nadal: Campaña de Cáritas Bueu.	Colaboración dende o centro e a materia na campaña navideña de recollida de alimentos organizada por ¿Cáritas Bueu¿.			
Celebración do día da paz.	Xornada de convivencia de toda a escola para concienciar sobre o celebrado neste día: chocolatada pola paz e manifesto.			
Semana do libro.	Lecturas utilizando o libro ¿A Biblia didáctica¿.			

Observacións:

A LOMLOE no artigo 5 bis, di:

“A educación non formal no marco dunha cultura da aprendizaxe ó longo da vida, comprenderá todas aquelas actividades, medios e ámbitos de educación que se desenvolven fóra da educación formal e que se dirixen a persoas de calquera idade con especial interese na infancia e a mocidade, que teñen valor educativo en si mesmos e foron organizados expresamente para satisfacer obxectivos educativos en diversos ámbitos da vida social tales como a capacitación persoal, promoción de valores comunitarios, animación sociocultural, participación social, mellora das condicións de vida, artística, tecnolóxica, lúdica ou deportiva, entre outros. Promoverase a articulación e complementariedade da educación formal e non formal co propósito de que esta contribúa a adquisición de competencias para un pleno desenvolvemento da personalidade”.

As actividades complementarias que propoño serán experiencias de aprendizaxe emocionalmente positivas e divertidas, e, aplicaranse nun ambiente de afecto e confianza, para potenciar a súa autoestima e integración social e o establecemento dun apego seguro.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Lévase a cabo a avaliación inicial ao principio de curso.
Realízase unha coordinación ao inicio de curso entre o profesorado do grupos.
Proponse un plan de traballo para cada unidade.
Establécense canles de coordinación e instrumentos de seguimento dos diferentes programas e plans implementados ao longo do curso.
Planifícanse situacións introdutorias previas ao tema.
Aprovéitase o interese do alumnado por un tema determinado para utilizalo como centro de interese.
Mantense o interese do alumnado.
Establécense relacións entre os contidos e actividades cos coñecementos previos.
Faise saber a finalidade, importancia e aplicación na vida real das aprendizaxes.
Establécense actividades de ampliación e/ou reforzo.
Proporcionanse estratexias e ferramentas para que o alumnado descubra os contidos.
Tense en conta o nivel de habilidades do alumnado e, en función do mesmo, adáptase o proceso de ensino-aprendizaxe.
Cando a motivación decae propóñense actividades divertidas e curiosas.
Facilítase información dos progresos e das dificultades atopadas.
Obsérvanse as actividades do alumnado.
Proporcionanse ao alumnado as rúbricas de avaliación para que saiban como e de que se lles vai a avaliar.
Analízanse traballos realizados de xeito individual e en grupo.
Realízase rexistro da observación sistemática.
Lévanse a cabo entrevistas co alumnado.

Fanse probas orais.
Fanse probas escritas sobre pequenos bloques.
Tense en conta a existencia de tarefas doutras materias para planificar as propias.
O/a profesor/a é accesible ás familias.

Descrición:

Un dos obxectos de avaliación é a propia actividade, a súa planificación, o seu desenvolvemento e os resultados obtidos. O obxectivo é que a avaliación sexa parte da actividade cotiá da aula, como mecanismo de axuste tanto do aprendizaxe do alumno como do propio proceso de ensino e a práctica docente.

O procedemento usado para avaliar o proceso de ensino e a práctica docentes será a autoavaliación.

Valorarase os indicadores de logro redactados (Poucas veces, Frecuentemente, Case sempre, Sempre); especificando o que resultou tal como estaba programado acompañado de propostas de mellora. Esta avaliación realizarase ó final de curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación debe ser un documento en continua revisión, de xeito que no proceso da súa posta en práctica poidamos ir adaptándoa ás necesidades dos nosos alumnos e alumnas.

Os procedementos para avaliar, en función dos resultados académicos, a programación didáctica deste curso son de dous tipos:

Unha avaliación de progreso: Haberá que ir vendo o axuste de obxectivos, contidos, criterios de avaliación, etc. á realidade do alumnado, ás súas necesidades e características e á realidade das posibilidades educativas do Centro. Valorarase tal axuste nas avaliacións trimestrais e faranse cambios se os resultados foran alarmantemente negativos.

Unha avaliación final: Prestarase moita atención ao porcentaxe de alumnos, que na súa avaliación final, acadaron os estándares de aprendizaxe programados. Os erros detectados recolleranse na memoria final de curso para a elaboración da programación do próximo curso.

En caso de se detectar algún cambio significativo no desenvolvemento da programación que supoña ter que facer variacións importantes, informarase deles á xefatura de estudos, para comunicalos á inspección educativa.

O procedemento usado para avaliar a adecuación da programación será a autoavaliación.

Valorarase os aspectos redactados na táboa (Poucas veces, Frecuentemente, Case sempre, Sempre); especificando o que resultou tal como estaba programado acompañado de propostas de mellora. Esta avaliación realizarase ó final de curso.

Aspectos a avaliar:

- 1.-Adecuación da secuenciación e da temporalización das UD/proxectos.
- 2.-O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.
- 3.-Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das UD ou proxectos.
- 4.-Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.
- 5.-Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.
- 6.-Adecuación dos diferentes instrumentos empregados para a avaliación de cada estándar.
- 7.-Adecuación da metodoloxía.
- 8.-Adecuación da secuencia de traballo na aula.
- 9.-Adecuación dos materiais didácticos utilizados.
- 10.-Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.
- 11.-Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación.
- 12.-Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.
- 13.-Adecuación das actividades complementarias e extraescolares previstas.
- 14.-Adecuación dos mecanismos para informar ás familias.
- 15.-Lévase a cabo a revisión e actualízase a programación coas melloras introducidas durante o curso.

9. Outros apartados